

karakter og lader franskmændene se på de fleste forhold fra profitens side.

Fru B. W. henviser mig til hr. Bayers lovforslag; jeg kan til gengæld henvise fru B. W. til den udvalgsbetænkning, som det i sin tid gav anledning til (23 Marts 1889), et yderst mærkeligt dokument, sørgeligt, men særdeles godt at få forstaaet af. Og den praktiske ordning, fru B. W. giver et omrids af, gør ikke billedet lysere eller mere tiltalende. Jeg ved ikke, hvad jeg mest skal beundre, enten det blik på ægteskabeligt samliv, der lader mand og hustru regne deres bidrag til huset ud i procenter, eller den umiddelbarhed, der mener, at denne ordning kan blive tålelig for den mindst ydende. Har man først lagt beregningens ånd til grund for forholdet, så vil denne ånd sprede sig og gennemtrænge alt; man vil søge at sætte sine procenter ned til det laveste; manden vil søge at give sin kone den knappest markedspris for hendes arbejde. Og nu hustruen med medraadighed over fællesskassen! Er hun hvad fru B. W. forudsætter, den, som yder langt det mindste, så må hun føle sig som den, der delvist forsørges af manden; men hvorledes hun så uden at rødme tillige kan forlange fuld betaling af manden for sit arbejde i hjemmet, det forstaar jeg ikke. Deres kærlighed vejer op, den enes mod den andens; — men deres penge? Dette spørgsmål om mit og dit, om hvad manden har og hvad konen har, vil i et sådant samliv dukke op i sin hæsligste skikkelse. Ægteskabets betingelse er, at mand og hustru kunne gå således op i hinanden, at den enes skæbne bliver den andens, at der ikke længere er rum for denne tanke om mit og dit. Og for dette ægteskab skulde en lov som den, fru B. W. tager ordet for, kunne angive en norm? Der hører mere end naivitet til at mene det.

Den sidste del af fru B. W.'s opsats er helliget spørgsmålet om hustruens erhverv og moderens stilling som opdragerinde for sine børn. Jeg skal hvad disse spørgsmål angår i det væsentlige nøjes med at henvise til en artikel, jeg har skrevet i Juli — Oktoberhæfterne af „Naturen og Mennesket“, og her kun tilføje nogle enkelte bemærkninger.

Fru B. W. overser bestandig, hvad erhverv er. Erhverv er ikke noget, man løber til og fra, men noget, som kræver største parten af ens tid, så den tid, der bliver tilovers, er ens fritid. At hustruen i sin fritid kan søge at fortjene noget, er ikke erhverv. Hvormeget den enkelte kan overkomme, er yderst forskelligt; men for hjemmets skyld må det være hustruen klart, at når hendes kræfter skorte, så er det hendes erhvervende gærning, som må begrænses og ikke hendes omsorg for hus og børn. Enhver dygtiggørelse til at udføre en gærning i livet, der kan skaffe en livets ophold, modner karakteren, og denne modning er en nødvendig betingelse for at kunne være en ret opdrager. Vi se nu ofte sønnerne glide fra moderen,